

УДК 330.341.1:338.1

JEL

DOI 10.18524/2413-9998.2025.1(59).326322

О. П. Радченко

доктор економічних наук, професор,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
Французький бульвар, 24/26, м. Одеса, 65058, Україна.
e-mail: rap_1@ukr.net
ORCID: 0000-0001-6311-0045

СТАТИСТИЧНІ ПІДХОДИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ

Статтю присвячено дослідженню статистичних підходів до стратегічного управління економікою України в умовах післявоєнної відбудови та релокації бізнесу. На основі аналізу статистичних показників за 2022–2024 роки доведено, що макроекономічна стабілізація значною мірою залежала від ефективності державної політики та міжнародної фінансової підтримки. Обґрунтовано стратегічну роль аграрного сектору, ІТ-індустрії, енергетики та металургії як пріоритетних галузей, які сприяли відновленню економіки України протягом війни та відіграватимуть вагомий роль у забезпеченні її сталого розвитку в майбутньому.

Ключові слова: статистичний аналіз, відбудова, релокація бізнесу, стратегічне управління.

Вступ. Сучасний етап розвитку економіки України характеризується безпрецедентними викликами, спричиненими повномасштабною війною, яка розпочалася у 2022 р. Воєнні дії завдали значних руйнувань промисловості, аграрному сектору, енергетиці та інфраструктурі, що призвело до глибокої економічної кризи, яку супроводжувало різке падіння основних макроекономічних показників. Водночас, уже у 2023–2024 рр. українська економіка продемонструвала ознаки поступової адаптації та стабілізації, значною мірою завдяки зваженій державній політиці, активній міжнародній допомозі та стратегічному підходу до управління економічними процесами. У цьому контексті особливої актуальності набуває використання статистичних методів, які дають змогу об'єктивно оцінити стан та динаміку економічних змін, визначити пріоритетні напрями розвитку та ефективність управлінських рішень. Метою цієї статті є дослідження статистичних підходів до стратегічного управління економікою України в умовах післявоєнної відбудови та

виявлення ролі державної політики, міжнародної підтримки і стратегічних галузей у забезпеченні сталого економічного розвитку держави.

Огляд літератури. Дослідженню питань стратегічного управління економікою України в умовах післявоєнної відбудови присвячено чимало наукових праць. Зокрема, теоретичні засади формування ефективних стратегій відновлення економіки висвітлено в дослідженні М. Смолюк [3], де автор наголошує на важливості комплексного підходу та державної підтримки ключових галузей для досягнення макроекономічної стабільності після кризи.

Фінансово-економічним аспектам відбудови економіки України присвячено ґрунтовний аналіз Світового банку [2]. Зокрема, в дослідженні підкреслюється необхідність залучення значних міжнародних фінансових ресурсів у розмірі понад 400 млрд дол. США для ефективної реконструкції країни та забезпечення сталого розвитку у післявоєнний період.

Роль ІТ-галузі як одного з найбільш стійких та перспективних напрямів розвитку економіки України в умовах воєнних дій розглядається в аналітичному звіті ІТ Ukraine Association [6]. Дослідники підкреслюють, що ІТ-сектор єдина експортна галузь, яка зросла навіть в умовах війни, що обґрунтовує необхідність стратегічної підтримки цього сектору з боку держави.

Комплексний підхід до стратегічного управління повоєнною економікою і конкретні рекомендації щодо стабілізації та розвитку економіки викладені у дослідженні Булик О. [7]. Зокрема, дослідниця акцентує увагу на важливості визначення чітких пріоритетів відбудови, які спираються на реальні економічні показники та статистичні прогнози.

Окремі аспекти міжнародної підтримки економіки України висвітлюються у дослідженні Reuters [8], присвяченому діяльності Європейського банку реконструкції та розвитку. Автори зазначають, що інвестиції ЄБРР відіграють ключову роль у фінансуванні стратегічно важливих секторів економіки України, зокрема інфраструктури та енергетики, забезпечуючи фундамент для довгострокового економічного зростання.

Нарешті, питання впливу інфляції та її статистичний аналіз для формування ефективних антикризових заходів розглядає В. Іванішук [1]. Автор звертає увагу на необхідність урахування інфляційних ризиків у стратегічному плануванні для запобігання економічним дисбалансом у післявоєнний період.

Мета та завдання. Здійснити комплексне дослідження статистич-

них підходів як інструменту стратегічного управління економікою України в умовах післявоєнної відбудови, виявити ключові фактори макроекономічної стабілізації у 2022–2024 рр., зокрема роль державної політики, міжнародної фінансової підтримки та вплив пріоритетних галузей, а також обґрунтувати значення кількісного аналізу для формування ефективних управлінських рішень, спрямованих на забезпечення сталого економічного розвитку в довгостроковій перспективі.

Методи дослідження. У дослідженні використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів, що дозволяє всебічно проаналізувати об'єкт вивчення. Застосовано статистичний аналіз для оцінки динаміки макроекономічних показників України у 2022–2024 рр., порівняльний метод для співставлення довоєнних і післявоєнних показників та виявлення змін у структурі економіки, аналіз тенденцій для визначення напрямів розвитку ключових галузей, економічне моделювання для прогнозування сценаріїв відновлення, а також індукцію та дедукцію для формулювання висновків на основі емпіричних даних. Системний підхід забезпечив інтеграцію результатів аналізу в єдину концепцію стратегічного управління економікою в умовах післявоєнної відбудови.

Результати та обговорення. Теоретичні засади стратегічного управління економікою базуються на системному підході до формування і реалізації довгострокових рішень, які спрямовані на забезпечення сталого економічного розвитку. В умовах післявоєнної відбудови стратегічне управління економікою України передбачає комплексне врахування внутрішніх і зовнішніх чинників, що визначають економічну динаміку і саме статистичні підходи мають стати запорукою успіху цього процесу.

Російська агресія 2022 р. спричинила безпрецедентний економічний шок для України. Реальний валовий внутрішній продукт (ВВП) України у 2022 р. скоротився на 29% [1], (близько на третину), фактично відкинувши економіку на півтора десятиліття назад. За оцінками Світового банку, прямі збитки інфраструктури сягнули 135 млрд дол. США станом на початок 2023 р., а сукупні потреби повоєнної відбудови оцінювались у 411 млрд дол. США через розрив логістичних ланцюгів, дефіцит товарів та вимушене емісійне фінансування бюджету. Війна також спричинила соціальні потрясіння: мільйони людей були змушені покинути домівки, рівень безробіття різко зріс (за оцінками, наприкінці 2022 р. безробіття було вдвічі вищим за довоєнне [3], а понад 1,7 млн українців опинилися за межею бідності [2]. Статистичні

показники однозначно відобразили масштаб кризи, слугуючи орієнтиром для антикризових рішень уряду.

Попри воєнні руйнування, вже у 2023 р. економіка України продемонструвала ознаки адаптації та поступового відновлення. За попередніми оцінками Держстату, реальний ВВП України зріс на 5,3% у 2023 р. порівняно з попереднім роком [4, 5]. Це відновлювальне зростання після рекордного падіння на 28,8% у 2022 р., хоча обсяги виробництва все ще залишаються майже на чверть меншими за довоєнний станом на 2021 р. Слід зазначити, що відновлення було нерівномірним: у I кварталі 2023 р. економіка ще скорочувалась, але в наступних кварталах фіксувалося зростання [3]. Значну роль у поживленні відіграло пристосування бізнесу до умов війни та повернення частини переселенців, а також відкриття альтернативних логістичних маршрутів. Завдяки цьому експорт поступово зростає після обвалу першого воєнного року: наприклад, обсяги експорту ІТ-послуг у 2022 р. навіть перевищили показники довоєнного 2021 р. (до 7,34 млрд дол. США) [6], що зробило ІТ-сектор єдиною експортною галуззю, яка зросла під час війни. У 2023 р. експорт комп'ютерних послуг дещо знизився (до 6,7 млрд дол. США), але ІТ-індустрія зберегла статус одного зі стовпів економіки, забезпечуючи притік валюти та створюючи робочі місця навіть у воєнний час. Загальна динаміка макроекономічних показників 2023 р. свідчить про здатність економіки адаптуватися: індекси промислового виробництва та роздрібного товарообігу поступово відновлювались, а спад в основних секторах національної економіки сповільнився або змінився зростанням у другій половині року.

Важливим чинником стабілізації у 2023 р. стала зважена державна макроекономічна політика держави. Національний банк України утримував фіксований валютний курс гривні (36,6 грн/дол. США) більшу частину року, поступово пом'якшуючи валютні обмеження лише з жовтня 2023 р. Це дозволило стримати девальваційний тиск і заспокоїти інфляційні очікування. Завдяки регулярним зовнішнім надходженням уряд відмовився від емісійного фінансування бюджету, що було масово застосоване у 2022 р. Як наслідок, інфляцію вдалося різко знизити: з рекордних 26% річних у жовтні 2022 р. вона уповільнилася до 5,1% (рік до року) станом на грудень 2023 р. [3], тобто майже повернулася до цільового показника НБУ (5%). Таким чином, грамотне поєднання фіксації курсу та припинення «друку грошей» у поєднанні з іншими заходами

(підвищення облікової ставки, контроль за цінами на критичні товари тощо) дало результат у вигляді макрофінансової стабілізації. Фіскальна політика уряду у воєнний період була вимушено експансивною — видатки бюджету 2023 р. зросли до рекордних рівнів і майже половина спрямовувалася на оборону та безпеку. За оцінками, оборонні видатки перевищили 30% ВВП у 2023 р., тоді як у мирний час країни НАТО витрачають близько 2%. Для покриття цих безпрецедентних витрат уряд застосував стратегічний підхід мобілізації ресурсів: максимальне залучення міжнародної фінансової допомоги та внутрішніх запозичень. Внутрішні податкові надходження покривали лише частину потреб, тому дефіцит бюджету сягнув близько 48 млрд дол. США у 2023 р. [3]. Цей розрив фінансувався переважно коштом зовнішніх партнерів і воєнних облігацій, що дозволило утримати функціонування державних інституцій (виплату пенсій, зарплат, субсидій) навіть за умов бойових дій [2].

Міжнародна фінансова допомога стала критичним елементом виживання економіки України у 2022–2023 рр. За даними Міністерства фінансів та НБУ, в 2022 р. Україна отримала понад 31 млрд дол. США зовнішнього фінансування, а у 2023 р. обсяг допомоги зріс до 42,5 млрд. дол. США. Обсяги наданої міжнародної фінансової допомоги Україні у 2022 та 2023 рр. забезпечили понад 70% потреб державного бюджету у фінансуванні дефіциту та виплат боргу протягом 2023 р. Допомога надходила як у вигляді грантів, так і пільгових кредитів від союзників, причому переважали кредити (близько 63% у 2023 році) [3]. Ключовими донорами були США, Європейський Союз, а також міжнародні фінансові інституції (МВФ, Світовий банк, ЄБРР тощо) [7].

Збільшення обсягів підтримки з боку США та ЄС особливо помітне у динаміці 2023 р., що відображає стратегічну важливість України для західних партнерів. Статистичні показники прямо засвідчують ефект цієї підтримки: міжнародні резерви НБУ зросли до рекордних 40,5 млрд дол. США на кінець 2023 р. — більше, ніж було до війни [3]. Це сформувало певну «подушку безпеки» для валютного ринку і зміцнило довіру до гривні. Фактично, завдяки зовнішньому фінансуванню уряд утримав макроекономічну стабільність: в країні не відбулося гіперінфляції чи колапсу фінансової системи, попри падіння економіки. Стратегічне управління в даному випадку полягало в тому, щоб ефективно розподілити отримані ресурси на критичні потреби та координувати донорську допомогу. Було створено Національну раду з відновлен-

ня та запущено Координаційну платформу донорів, що дозволило узгоджувати пріоритети відбудови спільно з партнерами [7].

Крім бюджетної підтримки, міжнародні партнери фінансували конкретні проекти розвитку та інвестували в приватний сектор України. Європейський банк реконструкції та розвитку, зокрема, у 2022–2024 рр. спрямував в українську економіку понад 6,2 млрд євро інвестицій у різні галузі, зосереджуючись на енергетиці та інфраструктурі [8]. Така синергія державної політики та міжнародної солідарності стала запорукою того, що економіка України вистояла найтяжчий період.

Стратегічне управління економікою в умовах післявоєнної відбудови передбачає визначення пріоритетних галузей для інвестицій та розвитку на основі об'єктивних статистичних даних. Український уряд вже презентував план відновлення країни на 10 років, який охоплює 15 ключових сфер та включає понад 850 проектів загальною вартістю близько 750 млрд дол. США [9]. Серед стратегічно важливих напрямів визначено: відбудову та модернізацію житла і інфраструктури, досягнення енергетичної незалежності і «зеленого» переходу, розбудову транспортно-логістичної системи з інтеграцією в ЄС, а також забезпечення макрофінансової стабільності [7]. На основі статистичного аналізу руйнувань і втрат визначено географічні та галузеві пріоритети. Найбільших збитків зазнала інфраструктура прифронтових регіонів — транспортні шляхи, залізниця, мости, комунальне господарство [2]. Тому перші проекти плану відновлення спрямовані на відбудову критичної інфраструктури і житла на звільнених територіях. Паралельно планується модернізація та розширення пропускної спроможності західних прикордонних переходів, залізничних колій до ЄС, розвиток портової інфраструктури Дунайського регіону — усе це для компенсації втрати доступу до традиційних чорноморських маршрутів. Розвиток логістики та інфраструктури базується на статистичному обґрунтуванні: наприклад, підраховано необхідність збільшення експорту залізницею до 3 млн т на місяць, що вдвічі більше довоєнного обсягу, аби замінити морські перевезення зерна та металу. Такі кількісні оцінки лягли в основу рішень про інвестиції в прикордонні термінали, зерновози, портові елеватори тощо.

Особлива увага приділяється відновленню та трансформації енергетичного сектору. Енергосистема України зазнала цілеспрямованих атак: наприкінці 2022 р. російські ракетні удари вивели з ладу до 50% гене-

руючих потужностей і мереж, спричинивши масштабні відключення електрики. За оцінками, у другій половині 2022 – на початку 2023 р. пошкодження енергооб’єктів зросли на 70% [2], що вимагало невідкладних ремонтів. Стратегічне завдання уряду полягало в швидкому відновленні енергопостачання та підготовці до опалювального сезону 2022/23, і воно було виконане: завдяки оперативним ремонтам та імпорту електроенергії з ЄС вдалося стабілізувати систему і уникнути її колапсу. У 2023 р. енергетика отримала рекордний обсяг зовнішньої підтримки – спеціальні фонди донорів мобілізували понад 1 млрд євро на закупівлю обладнання та ремонт мереж. Це дозволило відновити подачу електрики та тепла до більшості регіонів, навіть попри продовження атак. Статистика виробництва електроенергії відображає цю стійкість: після падіння на 40% навесні 2022 р., у 2023 р. виробництво електроенергії стабілізувалося і забезпечувало внутрішні потреби. Стратегічний курс держави в енергетиці спрямований не лише на відбудову зруйнованого, але й на структурну модернізацію – перехід до децентралізованих генерацій, відновлювальних джерел енергії та зміцнення енергетичної незалежності [7].

Зокрема, планом відновлення передбачено розвиток «зеленої» енергетики і інтеграція з європейськими енергоринками. Вже у березні 2022 р. Україна синхронізувала свою енергосистему з європейською ENTSO-E, що заклало основу для повноправної інтеграції і підвищило стійкість енергомережі. Надалі статистичний моніторинг показників енергобалансу (генерація, споживання, резервні потужності) буде ключовим для оцінки прогресу в цій сфері та коригування стратегії — наприклад, для визначення пріоритетів інвестування у відновлювану генерацію чи мережі розподілу.

Аграрний сектор традиційно відіграє стратегічну роль в українській економіці, і в умовах війни саме він забезпечив продовольчу безпеку країни та значну частку експортних надходжень до країни. Статистика засвідчує, що попри окупацію та мінування значних територій, українські аграрії у 2023 р. зібрали вражаюче високі врожаї. Сприятлива погода і ефективні агротехнічні технології дозволили досягти рекордної врожайності зернових — 54,7 ц/га, що навіть перевищило довоєнний рекорд 2021 р. (53,6 ц/га). Завдяки цьому валовий збір зерна та олійних культур у 2023 р. перевищив 60 млн т, наблизившись до довоєнних обсягів [3]. Висока продуктивність сільського господарства була досягнута всупереч

скороченню посівних площ – статистичні дані підтверджують, що врожай формувався на меншій, але інтенсивніше оброблюваній території. Водночас постали нові виклики: рекордний урожай вимагав забезпечення шляхів експорту, адже внутрішній ринок не міг спожити такі обсяги. Уряду довелося активно займатися стратегічним управлінням логістикою експорту зерна. 3 липня 2022 р. за посередництва ООН запрацювала Чорноморська зернова ініціатива, що дозволила частково відновити морський експорт продовольства. Після її гальмування восени 2023 р. Україна разом з партнерами відкрила альтернативний тимчасовий морський коридор з портів Великої Одеси. Вже наприкінці 2023 р. обсяги експорту зернових цим коридором досягли пікових значень, співставних з найкращими місяцями дії Зернової угоди [3]. Статистичні показники експорту зерна почали покращуватися, що позитивно вплинуло на торговельний баланс. У 2024 р. стратегічним завданням залишається збереження безпечних морських шляхів і нарощення пропускної спроможності наземних маршрутів через західний кордон. Державна політика в аграрній сфері також фокусується на підтримці фермерів у розмінуванні територій, наданні пільгового фінансування посівної кампанії та страхуванні воєнних ризиків. Такі кроки обґрунтовуються статистичним аналізом втрат галузі: за даними Міністерства аграрної політики, близько 25% посівних площ опинилися в зоні ризику через війну, тож компенсаційні механізми і продуктивність на решті площ розглядаються як ключові фактори забезпечення продовольчої безпеки.

Війна болюче вдарила по традиційно експортоорієнтованій металургійній галузі України, проте 2023 р. ознаменувався поступовою стабілізацією і частковим відновленням виробництва. Статистика виплавки сталі і прокату відображає драматичне падіння: у 2022 р. обсяг виплавленої сталі скоротився на 71% та становив лише 6,3 млн т [8] через зупинку та руйнування меткомбінатів на сході (зокрема, втрату заводів Маріуполя). Протягом 2023 р. металурги змогли дещо наростити випуск — виробництво сталі стабілізувалося на рівні ~6 млн т, а підприємства ГМК працювали в середньому на 50–70% наявних потужностей [3]. Наприкінці 2023 р. ситуація покращилася завдяки розблокуванню морського експорту металопродукції через тимчасовий коридор. До війни 80% української металопродукції експортувалося, тож відновлення доступу до зовнішніх ринків є вирішальним для поживлення галузі [3]. Уряд, усвідомлюючи це, вибудовує стратегію підтримки ме-

талургії: лобіює продовження та розширення дії морського експортного коридору, працює над спрощенням логістики через західні кордони (наприклад, спеціальні вагони для металопродукції), а також спільно з ЄС опрацьовує механізми страхування торговельних перевезень. Поряд із цим, стратегія післявоєнного розвитку ГМК включає модернізацію виробництв та їх «зелену» трансформацію (зменшення викидів, перехід на електросталь). Обґрунтуванням цих кроків є як передвоєнні статистичні тенденції (висока енергоємність і вуглецевий слід української металургії), так і повоєнний аналіз ринків (очікування зростання попиту на «зелений» метал у Європі). Таким чином, статистичні підходи — від моніторингу обсягів виробництва і експорту до індексів цін та витрат — лягають в основу стратегічних управлінських рішень щодо відновлення та перебудови металургійного комплексу.

Одночасно з підтримкою базових галузей, важливим напрямом є стимулювання інноваційних секторів, таких як інформаційні технології. Як уже зазначалось, ІТ-сектор виявився стійким під час війни, забезпечивши рекордний експорт послуг у 2022 р. Держава прагне зберегти і наростити цей потенціал: запроваджено спеціальний правовий режим «Дія.City» для ІТ-компаній, податкові пільги для резидентів, програми грантів на стартапи навіть в умовах воєнного стану. Статистичні метрики — обсяг експорту ІТ-послуг, кількість зайнятих ІТ-фахівців, обсяг сплачених податків ІТ-бізнесом — слугують критеріями результативності таких ініціатив. Наприклад, за 2022 р. ІТ-галузь сплатила до бюджету 32,2 млрд грн податків, що на 16% більше, ніж попереднього року [6], і ці цифри використовуються урядом як аргумент на користь подальшої підтримки цифрової економіки. Стратегічне управління після війни передбачає перетворення ІТ-сектору на один із драйверів відбудови, здатний створювати високопродуктивні робочі місця та цифрові рішення для інших галузей. Особливо актуальним є розвиток військових технологій, дронів, кібербезпеки — держава вже збирає статистику щодо цього нового сегменту («Defense Tech») і формує стимули для його зростання.

На основі описаних статистичних тенденцій уряд України та міжнародні партнери формують комплексну стратегію післявоєнного відродження економіки. Вона поєднує негайні заходи з відбудови фізичної інфраструктури з довгостроковими реформами, покликаними підвищити стійкість та конкурентоспроможність країни. Статистичні підходи —

такі як аналіз динаміки макроекономічних показників, розрахунок індексів відновлення, моделювання сценаріїв зростання – відіграють ключову роль на кожному етапі цього процесу. Наприклад, урядові програми підтримки бізнесу базуються на даних опитувань та індексах ділової активності; рішення щодо стимулювання зайнятості приймаються з урахуванням рівня безробіття та вакансій (за оцінками, рівень безробіття наприкінці 2023 р. все ще в 1,5–2 рази перевищував довоєнний [3], попри поступове зменшення протягом року). Моніторинг показників бідності та реальних доходів населення (які у 2022 році впали, а у 2023 р. стабілізувалися) дозволяє оцінювати соціальний ефект відновлення і коригувати соціальну політику. Важливо, що управлінські рішення підкріплюються не лише описовою статистикою, але й аналітичними інструментами: прогностичними моделями НБУ та Мінекономіки, індексами споживчих настроїв, індикаторами інвестиційної активності тощо. В їх основу закладаються актуальні дані Держстату, НБУ, а також міжнародних організацій (МВФ, ЄБРР — щодо прогнозів зростання, Світового банку — щодо оцінки потреб відбудови). Наприклад, прогноз ЄБРР передбачав зростання економіки України на 3% у 2024 р. за умови продовження поточної підтримки [8], і цей орієнтир врахований при розробці Держбюджету на 2025 р.

Висновки. Статистичний аналіз економічної динаміки 2022–2024 рр. свідчить про глибину викликів і одночасно про наявність передумов для відновлення. Стратегічне управління післявоєнною відбудовою спирається на кількісні показники, щоб обґрунтувати пріоритети розвитку та оцінити результати впроваджених заходів. Комплексне використання статистичних підходів — від моніторингу макроекономічних індикаторів до аналізу галузевих трендів — дозволяє українському уряду та партнерам приймати виважені рішення, спрямовані на поступове відродження національної економіки та закладання основ для її стійкого зростання в майбутньому.

Курс на післявоєнне відновлення, підкріплений даними та доказами, дає змогу будувати економіку України за принципом «build back better» — сильнішою, інноваційною та інтегрованою у світові ринки [7], що є запорукою довгострокового процвітання та безпеки країни.

Стаття надійшла 07.04.2025 року

Список використаних джерел

1. Ivanyshyn V. Ukraine's inflation accelerated to 12% in 2024, exceeding government forecasts. Kyiv Independent. 2025. 11 січ. URL: <https://kyivindependent.com/inflation-reached-12-in-2024-exceeding-government-forecasts>.
2. World Bank says \$411bn cost to rebuild war-torn Ukraine. Al Jazeera. 2023. 23 March. URL: <https://www.aljazeera.com/news/2023/3/23/cost-of-rebuilding-ukraine-due-to-russian-war-411bn-world-bank>.
3. Самолюк М. Економіка України у 2023 році: головне. Центр економічної стратегії. URL: <https://ces.org.ua/ukrainian-economy-in-2023-tracker-overview>.
4. Dysa Y. Ukraine's economy grew 5.3% in 2023, statistics service says. Reuters. 2024. 28 March. URL: <https://www.reuters.com/markets/europe/ukraines-economy-grew-53-2023-statistics-service-says-2024-03-28>.
5. The preliminary estimate of the GDP for 2023 was made. Derzhstat. URL: <https://stat.gov.ua/en/topics/national-accounts>.
6. Updated data: IT is the only growing export industry in Ukraine. IT Ukraine Association. URL: <https://itukraine.org.ua/en/updated-data-it-is-the-only-growing-export-industry-in-ukraine>.
7. Булик О. Стратегія відновлення економіки України після війни. Економіка та суспільство. 2023. № 48. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-51>.
8. EBRD plans to invest at least \$1.56 bln in Ukraine's war-hit economy this year. Reuters. 2025. 6 February. URL: <https://www.reuters.com/world/europe/ebrd-plans-invest-least-156-bln-ukraines-war-hit-economy-this-year-2025-02-06>.

O. P. Radchenko

Dr. Sc. (Economics), Professor,
Odesa I. I. Mechnikov National University,
24/26, Frantsuzkyi bulvar, Odesa, 65058, Ukraine.
e-mail: rap_1@ukr.net
ORCID: 0000-0001-6311-0045

STATISTICAL APPROACHES TO STRATEGIC MANAGEMENT OF THE ECONOMY OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF POST-WAR RECONSTRUCTION

This article investigates the application of statistical approaches in the strategic management of Ukraine's economy during the period of post-war recovery following the full-scale invasion in 2022. The study focuses on how quantitative tools, particularly statistical analysis, contribute to informed decision-making processes, allocation of resources, prioritization of investments, and the development of long-term economic strategies under conditions of crisis and recovery. Drawing on macroeconomic data from 2022 to 2024, the paper demonstrates that the stabilization and partial recovery of Ukraine's economy were significantly influenced by a combination of deliberate government policy, substantial volumes of international financial assistance, and the resilience of key sectors including agriculture, the IT industry, energy, and metallurgy. The research emphasizes the growing

importance of evidence-based economic governance in wartime and post-war contexts. It analyzes how statistical indicators such as GDP dynamics, inflation rates, industrial production indices, export volumes, foreign reserves, unemployment levels, and poverty rates reflect the depth of the economic crisis and signal phases of adaptation and recovery. The article pays special attention to the structure and role of international financial aid provided by major partners such as the United States, the European Union, the IMF, and the World Bank. This aid, which covered a significant portion of the national budget deficit and supported monetary stability, is assessed through both financial volumes and macroeconomic impact. Additionally, the article explores the use of statistical forecasting and economic modeling in defining strategic directions for reconstruction, particularly in sectors most affected by the war. It examines how the government utilizes statistical data to shape recovery programs such as infrastructure rebuilding, support for displaced enterprises, energy independence initiatives, and the expansion of digital economy incentives. The success of these strategies is evaluated through measurable outcomes derived from national and international statistical sources. Ultimately, the article argues for a deeper institutionalization of statistical tools in strategic economic planning and highlights their role in ensuring transparency, accountability, and sustainability in Ukraine's long-term recovery.

Keywords: statistical analysis, reconstruction, business relocation, strategic management.

References

1. Ivanyshyn, V. (2025, January 11). Ukraine's inflation accelerated to 12% in 2024, exceeding government forecasts. Kyiv Independent. <https://kyivindependent.com/inflation-reached-12-in-2024-exceeding-government-forecasts>
2. World Bank says \$411bn cost to rebuild war-torn Ukraine. (2023, March 23). Al Jazeera. <https://www.aljazeera.com/news/2023/3/23/cost-of-rebuilding-ukraine-due-to-russian-war-411bn-world-bank>
3. Samoliuk, M. (2024, January 17). Ekonomika Ukrainy u 2023 rotsi: Holovne. Tsentr ekonomichnoi stratehii. <https://ces.org.ua/ukrainian-economy-in-2023-tracker-overview>
4. Dya, Y. (2024, March 28). Ukraine's economy grew 5.3% in 2023, statistics service says. Reuters. <https://www.reuters.com/markets/europe/ukraines-economy-grew-53-2023-statistics-service-says-2024-03-28>
5. The preliminary estimate of the GDP for 2023 was made. (2024, March 28). Derzhstat. <https://stat.gov.ua/en/topics/national-accounts>
6. Updated data: IT is the only growing export industry in Ukraine. (2023, January 31). IT Ukraine Association. <https://itukraine.org.ua/en/updated-data-it-is-the-only-growing-export-industry-in-ukraine>
7. Bulyk, O. (2023). Stratehiia vidnovlennia ekonomiky Ukrainy pislia viiny [Post-war economy recovery strategy of Ukraine]. Ekonomika ta suspilstvo, (48). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-51>
8. EBRD plans to invest at least \$1.56 bln in Ukraine's war-hit economy this year. (2025, February 6). Reuters. <https://www.reuters.com/world/europe/ebrd-plans-invest-least-156-bln-ukraines-war-hit-economy-this-year-2025-02-06>